

Aftale om vækstplan for digitalisering i Danmark

Danmark skal være blandt de bedste i Europa til at udvikle og udnytte IT og data til at skabe vækst og job.

Generelt har Danmark en veludbygget mobil- og bredbåndsinfrastruktur, men der er fortsat områder af landet, hvor borgere og virksomheder ikke har adgang til de bredbåndshastigheder og den mobildækning, de ønsker.

Digitalisering og anvendelse af data er en vækstdriver og forandringskraft i dansk økonomi. Ved brug af ny teknologi og digitale løsninger kan virksomhederne styrke produktivitet og konkurrenceevne fx ved øget automatisering i produktionserhvervene. Mere end en tredjedel af danske SMVer er dog karakteriseret ved, at de kun anvender IT i begrænset omfang. Inden for detailhandlen forventes op mod halvdelen af den samlede detailhandel at foregå som e-handel, og den danske detailhandel står over for en betydelig omstilling.

Der skal samtidig øget fokus på IT-sikkerhed og ansvarlig databeskyttelse. Kun få virksomheder anser risikoen for at blive ramt af IT-kriminalitet for at være stor, mens andelen af virksomheder, der bliver ramt, er langt større.

Både digitale virksomheder og det brede erhvervsliv oplever i dag, at de ikke kan få de digitale kompetencer, som de har behov for. Der er derfor behov for en bedre sammenhæng mellem de digitale kompetencer, som erhvervslivet efterspørger, og uddannelserne på IT-området.

Danmark har et relativt stærkt udgangspunkt for at udnytte de nye digitale muligheder, hvilket senest blev afspejlet ved Danmarks topplacering i EU's digitale landeindeks (*Digital Economy and Society Index 2015*). De digitale erhverv beskæftiger i dag mere end 80.000 ansatte og har en årlig omsætning på 173 mia. kr. De spiller en væsentlig rolle dels gennem deres eget vækst- og produktivitetsbidrag til dansk økonomi, dels som drivkraft for øget produktivitet i det øvrige erhvervsliv gennem de digitale produkter og tjenester, som de udvikler og leverer.

Regeringen (Socialdemokraterne og Radikale Venstre) og Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Liberal Alliance og Konservative er med denne aftale enige om at gennemføre en række initiativer for at styrke digitalisering og vækst i Danmark. Aftalen følger op på anbefalingerne fra Vækstteamet for IKT og digital vækst.

Aftaleparterne er enige om at igangsætte initiativer på følgende områder:

- 1) God mobil- og bredbåndsdækning i hele landet
- 2) Styrket anvendelse af IT og data i dansk erhvervsliv
- 3) Digital sikkerhed
- 4) Fremme af digitale kompetencer og læremidler

Aftaleparterne er enige om at stemme for den nødvendige lovgivning, der skal implementere aftalen.

De statslige udgifter til initiativerne finansieres i 2015 inden for eksisterende rammer, herunder søges finansieret ved træk på vækstpuljen til opfølgning på arbejdet i vækstteams, som blev afsat med Aftaler om Vækstplan DK.

Endelig er parterne enige om at gøre status over gennemførslen af aftalen i foråret 2016.

1. God mobil- og bredbåndsdækning i hele landet

Siden 2009 er den mobile datatrafik mere end fordoblet hvert andet år, og trafikken vil stige de kommende år. Det betyder et øget behov for kapacitet i mobilnetterne, som gør det nødvendigt at afsætte flere frekvenser til mobilt bredbånd.

Mobil- og bredbåndsdækningen skal forbedres, særligt i de områder hvor der i dag opleves problemer med dækningen. Regeringen har sat som mål, at alle husstande og virksomheder har adgang til en bredbåndsforbindelse med mindst 100 Mbit/s download og 30 Mbit/s upload senest i 2020, og at der skal være god adgang til mobiltelefoni i Danmark. Det skal ske med udgangspunkt i principperne om markedsbaseret og teknologineutral udrulning, bl.a. gennem dækningskrav i frekvensauktioner. Der er allerede gennemført en række initiativer, bl.a. er planloven ændret, så der ikke længere kræves landzonetilladelse til etablering af mobilantenner på eksisterende master og bygninger. Og med den kommende lancering af tjekditnet.dk forbedres forbrugergennemslagskraften, og det bliver lettere for virksomheder og forbrugere at spille en aktiv rolle ved at efterspørge god dækning i deres lokalområde. Samtidig kan kommunerne på enkel vis få detaljeret viden om dækningen lokalt, hvilket bl.a. kan anvendes, når kommunen udformer dækningskrav til teleselskaberne i forbindelse med udbud. Med denne aftale tages der yderligere initiativer.

1.1 700 MHz frigøres til mobilt bredbånd

Aftaleparterne er enige om, at 700 MHz fra april 2020 skal anvendes til at forbedre den mobile bredbåndsdækning.

700 MHz-frekvensbåndet anvendes i dag til udsendelse af antenne-tv. De nuværende tilladelser til antenne-tv-distributørerne udløber i april 2020. Ved fra 2020 i stedet at anvende 700 MHz til mobilt bredbånd kan der opnås markant bedre dækning for borgere og virksomheder i tyndt befolkede områder, ligesom den samlede kapacitet i nettet vil blive øget. Det forventes at medføre produktivitetsforbedringer i samfundet. En række af vores nabolande bl.a. Sverige, Tyskland, Storbritannien, Finland og Holland har også besluttet at frigive 700 MHz til mobilt bredbånd.

700 MHz-frekvensbåndet er velegnet til at forbedre dækningen med mobilt bredbånd, og der er ikke andre ledige frekvensbånd med samme egenskaber. For hver 100 indbyggere er der i dag 111 mobile bredbåndssabonnenter, og 2,1 mio. danskere anvender dagligt mobiltelefonen til internetadgang. 700 MHz vil bidrage væsentligt til en udvidelse af infrastrukturen med henblik på at understøtte det stadig stigende forbrug af mobil datatrafik, der mere end fordobles hvert andet år.

I den kommende auktion over 700 MHz-frekvensbåndet, som forventes holdt senest i 2019, vil der være fokus på at etablere bedre dækning i landets yderområder, så borgere og virksomheder overalt

får adgang til højere hastigheder og øget kvalitet i den digitale infrastruktur i lighed med de krav, som blev stillet i 800 MHz-auktionen.

Rambøll har en i rapport udarbejdet for Erhvervs- og Vækstministeriet og Kulturministeriet konkluderet, at der uden 700 MHz-frekvenserne er kapacitet nok til at udsende DR's og andre gratis programmer på antenne-tv og samtidig opretholde en konkurrencedygtig kommerciel antenne-tv-plattform, såfremt de tilbageværende frekvenser til tv udnyttes optimalt.

For tv-seerne betyder den internationale udvikling på indhold med stadig højere billedkvalitet, at alle tv-seere på et tidspunkt skal opgradere deres modtageudstyr for at modtage tv-programmer i højere billedkvalitet. For antenne-tv-seere betyder frigørelsen af 700 MHz og kravet om ibrugtagning af ny teknologi for bedst muligt at kunne udnytte de resterende tv-frekvenser, at opgraderingen vil blive fremskudt. De vil således inden 2020 skulle investere i et nyt tv-apparat eller supplerende modtageudstyr for fra 2020 fortsat at kunne modtage tv med antenne på ét eller flere af deres apparater. Antallet af husstande, der modtager tv via antenne på deres primære tv-apparat, har været faldende de senere år (13 pct. i 2013), men antenne-tv benyttes også til sekundære apparater i sommerhus o.l. Merudgiften ved opgraderingen er af Rambøll anslået til ca. 900 kr. pr. apparat.

Regeringen vil allerede i år drøfte med Dansk Erhverv, Branchen Forbrugerelektronik (BFE) og tv-forhandlerne, hvordan de hurtigst muligt kan informere forbrugerne om de kommende ændrede forhold for antenne-tv.

For yderligere at understøtte rettidig opgradering hos antenne-tv-seere er parterne enige om, at staten gennemfører en informationskampagne i 2019-2020 rettet mod de husstande, der ser tv via antenne, og som på det tidspunkt kan have behov for at opdatere deres modtagerudstyr. Informationskampagnen skal indeholde, at tv-seerne kan få skriftlige tekniske vejledninger og konkrete eksempler på, hvordan deres installationer kan bringes i korrekt stand. Det kan fx omhandle modtageudstyr, ombytning af kanaler, justering af antenner mv.

1.2 Dækningskrav i frekvensauktioner

Dækningskrav er et vigtigt instrument til at fremme udrulning af digital infrastruktur i områder, hvor der fx er et spinkelt kundegrundlag. Staten kan stille dækningskrav i de frekvenstilladelser, der udstedes til teleselskaberne.

Dækningskravet i auktionen i 2012 over 800 MHz-frekvenserne indebærer et markant løft af dækningen med mobilt bredbånd i de 207 postnumre, hvor dækningskravet gælder. Dækningskravet medfører, at antallet af husstande og virksomheder i de 207 postnumre med adgang til mobilt bredbånd med en hastighed på mindst 10 Mbit/s stiger fra ca. 75 pct. til 99,8 pct. inden udgangen af 2015. På landsplan svarer dette til, at bredbåndsdækningen med 10 Mbit/s bliver øget fra 92 pct. til 96 pct.

Ved de kommende frekvensauktioner i henholdsvis 2016 og 2018/2019 vil lignende dækningskrav blive fastsat for yderligere at fremme mobil- og bredbåndsdækningen.

De kommende auktioner er følgende:

- 1800 MHz, som holdes i 2016.
- 900 MHz, som holdes i 2018.
- 700 MHz, som forventes holdt senest i 2019.

Teleselskaberne vil blive inddraget i auktionsprocesserne med henblik på effektive og smidige auktioner. Fra resultatet af en auktion foreligger, til dækningskravet kan være opfyldt, skal der være tilstrækkelig tid til udbygningen af mobilnettene. Dette tager typisk 1½-3 år afhængig af, hvor ambitiøse kravene er.

Adgang til frekvenser er et væsentligt konkurrenceparameter for mobilselskaberne fx i forhold til at udbyde mobildata med høje hastigheder til forbrugerne. Der vil derfor ved de kommende auktioner være fokus på fortsat at fremme konkurrencen på markedet og skabe lige muligheder for deltagelse i auktionerne for eksisterende og nye mobilselskaber. Status for dækningen med bredbånd og mobiltelefoni samt konkurrencen på markedet følges frem mod auktionerne og på den baggrund udarbejdes den konkrete udformning af dækningskrav og hensynet til fremme af konkurrencen på markedet.

1.3 Færre gravearbejder og bedre udnyttelse af rør og kabler til bredbånd

Etablering af fastnet bredbånd kræver betydelige investeringer. I forbindelse med udrulningen ligger de største omkostninger i gravearbejdet. Derfor ændres graveloven, så omkostninger til bredbåndsudrulning kan reduceres ved, at bredbåndsudbydere får adgang til andre operatørs passive, fysiske infrastruktur (fx tomrør) på tværs af forsyningssektorer på rimelige vilkår og betingelser, herunder pris.

For at undgå misbrug af en netoperatørs foretagne investeringer i passiv fysisk infrastruktur, der kan påvirke konkurrencen i efterfølgende led, kan en netoperatør tage fuldt hensyn til sådanne investeringers rentabilitet i fastsættelsen af vilkår, herunder prisen. Operatørerne kan således sikres en indtjening og forrentning baseret på markedsvilkår, når de giver adgang til bredbåndsudbydere.

Lovændringen vil bidrage til en mere omkostningseffektiv etablering af bredbånd samt mindske de samfundsmæssige og miljømæssige omkostninger, fx forurening og trafikale gener, som følge af færre gravearbejder.

På længere sigt vil lovforslaget medvirke til at skabe rammerne for øget konkurrence og større valgfrihed for slutbrugerne, da det bliver nemmere og billigere for flere konkurrerende udbydere at etablere bredbåndskabler på strækninger og i områder, hvor der allerede er fx fiberkabler og andre elektroniske kommunikationsnet.

1.4 Styrket lokal mobil- og bredbåndsdækning

Rammerne for kommunernes indsats for udrulning af digital infrastruktur er blevet styrket over de seneste år:

- Teleloven er ændret, så kommuner afhængigt af de lokale forhold kan fastsætte en lav eller ingen leje, når de udlejer arealer til mobilmaster.
- Kommunerne har fået klare rammer for at stille dækningskrav og etablere passiv infrastruktur i områder med dårlig dækning, jf. vejledningen om digital infrastruktur og erhvervsfremmeloven.
- Der er afsat kommunale lånepuljer til ovenstående på i alt 150 mio. kr. i 2014-2016.
- Med tjekditnet.dk vil kommunerne få detaljeret viden om dækningen lokalt, hvilket bl.a. kan anvendes, når kommunen udformer dækningskrav til teleselskaberne i forbindelse med udbud af kommunale teleopgaver.

Parterne er herudover enige om, at iværksætte følgende yderligere initiativer for bedre lokal dækning:

- Der skal identificeres sammenhængende lokalområder (i størrelsesordenen 30-80 husstande, afhængig af den relevante teknologi og konkrete geografiske forhold) med dårlig dækning med henblik på, at der kan indgås aftaler med et teleselskab og de lokale husstande. Der eksisterer allerede gode eksempler herpå. Identifikationen skal ske i et samarbejde mellem lokale beboere, foreninger, kommunen, teleselskaber og Erhvervsstyrelsen. Det vil ikke mindst være relevant i tyndtbefolkede områder og på små øer.
- Såfremt det viser sig, at efterspørgslen i kommunerne overstiger de allerede afsatte lånepuljer, kan det inden udgangen af 2016 drøftes, hvorvidt der kan findes finansiering til yderligere lånemidler til formålet. Lånepuljerne giver kommunerne bedre muligheder for at gennemføre lokale projekter.
- Det er vigtigt for investeringer i digital infrastruktur, at offentlige myndigheder sikrer god og effektiv sagsbehandling af fx gravetilladelser til bredbånd, placering af teknikhuse og tilladelser til opsætning af mobilmaster. Her kan det bl.a. være en barriere, at eksisterende lokalplaner ikke giver mulighed for opsætning af mobilmaster. I regi af Aftale om kommunernes økonomi for 2015 er der nedsat udvalg om planloven, som bl.a. ser på muligheden for en hurtig lokalplansproces på minimum 2 uger i sådanne tilfælde. Udvalget afleverer anbefalinger i foråret 2015.
- Kommunerne opfordres til at fastsætte lokale mål for deres bredbånds- og mobildækning. Flere kommuner har allerede fastsat sådanne målsætninger på teleområdet, herunder politikker for implementering heraf.
- Kommunerne tilbydes i et samarbejde mellem Erhvervs- og Vækstministeriet og KL *en kommunal startpakke*, som skal understøtte deres indsats for at fremme den lokale mobil- og bredbåndsdækning. Startpakken vil indeholde eksempler på god praksis, fx om sagsbehandling af bygge- og graveansøgninger, vejledning og standardskabeloner til udbud af teleopgaver med dækningskrav samt mulighed for videndeling. Dette vil blive suppleret af et videncenter, der kan tilbyde konkret bistand gennem erfaringer fra både KL og fra Erhvervsstyrelsen, hvor videncentret placeres. Derudover skal dialogen mellem teleselskaber og kommuner understøttes, herunder om fx placering af teknikskabe for fastnetbredbånd, vilkår for opgravning af veje samt relevante mastepositioner.

Der afsættes 2 mio. kr. til initiativet i 2015.

1.5 Aftale om bedre mobildækning i yderområder

Generelt er mobildækningen god i Danmark, men borgere og virksomheder oplever, at deres lokale mobilnet har huller i dækningen, hvilket bl.a. skyldes, at der er forskel på, hvor og hvor godt teleselskaberne dækker lokalt. Problemet er særlig udtalt i tyndt befolkede områder, og hvor kundegrundlaget er tyndt, kan det ikke forventes, at selskaberne af egen drift vil rulle ud med overlappende net.

En mulighed er, at teleselskaberne i visse områder indgår aftaler om at bruge hinandens net til at dække på steder, hvor de ikke selv har dækning. Mobilkunderne vil på denne måde automatisk få

forbindelse via et andet teleselskabs mobilnet på steder, hvor det selskab, som de er kunde hos, ikke selv har dækning. I dag har teleselskabet 3 og TDC indgået en aftale om, at 3 kan anvende TDC's net i områder, hvor 3 ikke selv har dækning.

Aftalepartierne er enige om, at der skal søges indgået aftaler med teleselskaberne om, hvilke løsninger der skal til for, at forbrugerne kan benytte deres mobiltelefon i yderområder, hvor kun ét selskab tilbyder dækning. Det kan bl.a. bestå i, at teleselskaberne på kommercielle vilkår og under iagttagelse af konkurrenceloven indgår aftaler om, at selskaberne anvender hinandens net, herunder eventuelt wifi til offload, eller går sammen om at opsætte digital infrastruktur til at dække i områder, hvor de ikke selv har dækning. Dette skal ske under hensyn til, at det fortsat skal være attraktivt for selskaberne at investere i udbygning af infrastrukturen.

Derudover oplever mange borgere problemer med indendørs dækning. Derfor skal den indendørs dækning i private hjem forbedres, hvorfor Erhvervs- og Vækstministeriet i samarbejde med Forbrugerrådet TÆNK, teleselskaberne og Teleindustrien vil finde løsninger, herunder brug af wifi-calling, femtoceller, signalforstærkere mv.

1.6 Realkreditfinansiering af digital infrastruktur

Teleindustriens investeringer er afgørende for udbygningen af den digitale infrastruktur og dermed for at indfri målet om, at alle husstande og virksomheder senest 2020 skal have adgang til en bredbåndsforbindelse med mindst 100 Mbit/s download og 30 Mbit/s upload, og at der skal være god adgang til mobiltelefoni i Danmark.

Lov om realkreditlån og realkreditobligationer mv. og lov om finansiel virksomhed og relevante bekendtgørelser revideres derfor, så digital infrastruktur kan tinglyses som virksomhedspant. Det vil give mulighed for realkreditbelåning af digital infrastruktur med realkreditobligationer uden at svække tilliden til det danske realkreditsystem. Inden fremsættelse igangsættes et arbejde med henblik på at tage stilling til de præcise rammer for realkreditbelåning af digital infrastruktur, herunder belåningsgrænser og løbetider.

Muligheden for at realkreditbelåne digital infrastruktur giver nye finansieringsmuligheder ved udbygning af den digitale infrastruktur i Danmark. Det kan styrke teleselskabernes investeringer i bredbånds- og mobildækningen i hele landet.

1.7 Styrket fusionskontrol

I de senere år er der i telesektoren sket en række opkøb og fusioner, der ikke har været omfattet af konkurrencelovens regler om fusionskontrol. Disse opkøb kan have haft en negativ indflydelse på konkurrencen. For at imødegå de særlige udfordringer, der gælder på telemarkedet, er der behov for særlige regler om fusionskontrol.

Konkret skal fusionskontrollen på teleområdet styrkes ved, at Erhvervsstyrelsen som uafhængig telemyndighed gives mulighed for at henvise fusioner til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, hvis to eller flere teleudbydere fusionerer, og fusionen er knyttet til et marked, som er reguleret efter teleloven, fordi Erhvervsstyrelsen har konstateret konkurrenceproblemer. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen gennemfører herefter fusionskontrol efter de almindelige regler herom i konkurrenceloven. Herved kan en fusion blive genstand for fusionskontrol, selvom fusionen ikke er underlagt konkurrencelovens generelle omsætningstærskler. Det vil dog fortsat være sådan, at den

samlede omsætning for de involverede virksomheder skal være på mindst 900 mio. kr. før, der kan gennemføres fusionskontrol.

1.8 Fremtidssikret regulering på teleområdet

Reguleringen af bredbåndsmarkedet skal fremadrettet tage højde for den rivende udvikling inden for nye globale internetbaserede indholdstjenester (OTT-tjenester) som fx Netflix, Skype og Youtube. Parterne er derfor enige om, at det skal undersøges, hvilken indflydelse de internetbaserede indholdstjenester vil få for udviklingen og konkurrencen i telesektoren og behov for ændringer af den fremadrettede regulering af teleområdet. Arbejdet skal også indgå i EUs kommende eftersyn af EU-reglerne på teleområdet.

2. Styrket anvendelse af IT og data i dansk erhvervsliv

Der er behov for at skabe et digitaliseringsløft i dansk erhvervsliv gennem initiativer, der understøtter, at endnu flere virksomheder udnytter deres digitale potentiale fx gennem øget e-handel og brug af Big Data.

Indsatsen skal bl.a. gennemføres i forpligtende partnerskaber med erhvervsorganisationer og andre relevante aktører. Det skal bidrage til at øge digitaliseringen i erhverv, hvor der er et væsentligt digitaliseringspotentiale.

2.1 Partnerskab for digitalisering af detailhandlen og eksportrådgivning til e-handel

Set i lyset af, at knap halvdelen af detailhandlen i 2020 forventes at foregå som e-handel, kræver det en stor omstilling i detailhandlen. Samlet set e-handlede danskerne i 2013 for 17 mia. kr. i udlandet, mens eksporten fra danske e-handelsvirksomheder kun udgjorde 2-3 mia. kr.

Der indgås et branchepartnerskab på detail- og engrosområdet med relevante organisationer, der skal fremme forståelsen for og udnyttelsen af de digitale muligheder inden for detail- og engroshandlen i Danmark, herunder e-handel, integration af salgskanaler, Big Data og eksport via e-handel. Det skal bidrage til et løft af virksomhedernes konkurrenceevne, vækst og produktivitet og til, at danske netbutikker ikke fortsat skal tabe terræn til udenlandske netbutikker.

Danske virksomheders e-handel til resten af Europa hæmmes af, at det kan være vanskeligt at få overblik over de forskellige nationale regler, der skal overholdes ved e-handel. De 28 EU-lande har en del fælles, harmoniseret lovgivning, men også mange nationale regler på områder som bl.a. momsafregning, virksomhedsregistrering, forbrugerrettigheder og databeskyttelse, hvilket gør det svært for virksomhederne at danne sig et overblik over relevant lovgivning.

Derfor tilbydes digitale og særligt e-handelsvirksomheder rådgivning om, hvilke regler og krav der gælder ved eksport til andre EU-lande. Rådgivningen skal gøre det nemmere for virksomhederne at få overblik og skalere deres eksport til flere markeder på én gang. Indsatsen forankres i Statens Indre Markeds Center i Erhvervsstyrelsen, men vil foregå i tæt samarbejde med danske og udenlandske myndigheder.

Herudover vil regeringen fortsat have særligt fokus på håndhævelsen af reglerne for momsbetaling fra nethandlere baseret i udlandet, så der skabes lige vilkår på det danske e-handelsmarked.

Der afsættes 2,5 mio. kr. i 2015 til gennemførelse af aktiviteter i regi af partnerskabet for digitalisering af detailhandlen og rådgivning om e-handel til andre EU-lande.

2.2 Yderligere branchepartnerskab og tværgående indsats for at fremme digitaliseringen i dansk erhvervsliv

Med initiativet gennemføres en indsats for at styrke dansk erhvervslivs anvendelse af IT gennem et gensidigt forpligtende samarbejde med brancheorganisationer og andre relevante aktører inden for udvalgte brancher, hvor der er særlige potentialer for at styrke produktiviteten gennem øget IT-anvendelse. Formålet er at fremme virksomhedernes forståelse for de digitale muligheder og nødvendigheden af at handle for at realisere disse muligheder. Samtidig skal indsatsen have fokus på at fjerne barrierer for digitalisering i virksomhederne samt at bistå dem med at komme i gang med den konkrete digitalisering.

Det skal ske gennem en række aktiviteter, hvor virksomhederne får adgang til viden, værktøjer og målrettede netværk mv. I først omgang igangsættes et detailpartnerskab for digitalisering i detailhandlen (jf. initiativ 2.1), og der arbejdes med muligheden for at etablere et partnerskab, som skal styrke digitaliseringen inden for transportbranchen.

Derudover igangsættes en indsats på tværs af dansk erhvervsliv for at fremme SMV'ers digitalisering gennem en styrket viden- og rådgivningsindsats i samarbejde med erhvervsorganisationerne. Indsatsen vil bl.a. bygge på erfaringerne fra de branchespecifikke partnerskaber. Herudover har Markedsmodningsfonden afsat 12 mio. kr. til et erhvervpartnerskab, som støtter virksomheder (særligt SMV'er) i udviklingen af deres forretning ved brug af Big Data.

Der afsættes 2 mio. kr. i 2015 til etablering af et digitaliseringspartnerskab inden for transportområdet samt til den tværgående digitaliseringsindsats.

2.3 Danmark som internationalt udviklings- og testcenter for Smart City-løsninger

Den globale urbanisering kræver nye byløsninger. Danmark er allerede langt fremme på Smart City-området, dvs. intelligent byudvikling, som udnytter teknologiens muligheder for at indrette moderne byer smartere og mere ressourceeffektivt.

Det giver potentiale for at tiltrække flere udenlandske Smart City-investeringer med henblik på at udvikle og teste nye teknologiske løsninger. Dermed kan Danmark gøres til et internationalt udviklings- og testcenter for Smart City-løsninger til gavn for vækst, beskæftigelse og hele IT-sektoren. Samtidig skal hensynet til beskyttelse af personfølsomme data varetages med henblik på, at anonymisering af personoplysninger fortsat respekteres i udviklingen af Smart City-løsninger.

For at synliggøre danske styrker på Smart City-området igangsættes en målrettet investeringsfremmeindsats. Som led heri vil Invest in Denmark i tæt samarbejde med kommuner og vidensinstitutioner gennemføre en række proaktive markedsføringsaktiviteter over for førende internationale IT-virksomheder.

Initiativet vil medvirke til at realisere Danmarks potentiale som internationalt udviklings- og testcenter for Smart City-løsninger. Herudover vil det kunne medføre tiltrækning af flere udenlandske investeringer til den danske IT-klynge, styrket adgang til kapital for danske IT-virksomheder samt bedre international markedsadgang.

Der afsættes 1 mio. kr. i 2015 til investeringsfremmeindsatsen på Smart City-området.

2.4 Fremme af eksport af digitale løsninger gennem fælles IT-standarder

Virksomheder, som leverer IT-løsninger til det offentlige, skal have bedre mulighed for eksport af produkter udviklet til det danske marked. Det får de, hvis danske og europæiske IT-løsninger i højere grad bygger på de samme IT-standarder på tværs af grænser. Danmark er relativt langt fremme i forhold til brug af digitale løsninger, særligt i det offentlige, og har derfor gode muligheder for at påvirke området for IT-standarder.

Aftaleparterne er derfor enige om, at der skal iværksættes en målrettet indsats for at få IT-standarder, som anvendes meget i Danmark, anerkendt som officielle EU-standarder. Indsatsen skal ske gennem en aktiv indsats i forhandlingerne i de europæiske organer, som fastlægger, hvilke eksisterende standarder for IT, der skal være anerkendt som officielle EU-standarder. Europæiske IT-standarder har stor sandsynlighed for at blive brugt i fx offentlige indkøb i det meste af EU.

Områder, som især kunne have dansk interesse, er fx e-faktura, e-sundhed, IT-sikkerhed og privacy, e-identifikation og cloud løsninger. Dermed skabes grundlag for, at danske virksomheder kan udnytte Danmarks styrkeposition inden for offentlig digitalisering, idet danske løsninger lettere kan afsættes på det europæiske marked uden omkostningsfulde tilpasninger til udenlandske standarder.

Der afsættes 1 mio. kr. i 2015 til arbejdet med at få IT-standarder, som anvendes meget i Danmark, anerkendt som til officielle EU-standarder.

3. Digital sikkerhed

Øget udnyttelse af de nye digitale muligheder skal gå hånd i hånd med et stort fokus på IT-sikkerhed og databeskyttelse. Dette skal bl.a. ske gennem øget information og udvikling af værktøjer til virksomhederne om, hvordan de imødekommer det voksende trusselsbillede.

En høj IT-sikkerhed og ansvarlig dataudnyttelse vil i stigende grad kunne blive et væsentligt konkurrenceparameter for danske virksomheder.

3.1 Etablering af Virksomhedsråd for IT-sikkerhed

For at potentialet i øget digitalisering, e-handel og anvendelse af Big Data kan indfris, skal den digitale tillid være på plads. IT- og datasikkerheden i dansk erhvervsliv skal styrkes for at imødegå det nye og voksende trusselsbillede.

Derfor nedsættes et Virksomhedsråd for IT-sikkerhed, der skal skabe løbende dialog og erfaringsudveksling mellem offentlige og private aktører og komme med anbefalinger til, hvordan IT-sikkerheden i særligt de små og mellemstore virksomheder kan højnes.

Virksomhedsrådet for IT-sikkerhed får til opgave at udvikle løsningsforslag, retningslinjer og værktøjer samt komme med anbefalinger til erhvervs- og vækstministeren og erhvervslivet på områder, der understøtter erhvervslivets IT-sikkerhed. Rådet skal deltage i udarbejdelsen af et virksomhedsrettet sikkerhedstjek og vil blive inddraget i tilrettelæggelsen af en styrket informationsindsamling og videndeling om IT-sikkerhed i erhvervslivet. Endelig får Rådet til opgave at komme med anbefalinger til håndtering af privacy, så det allerede i udviklingen af nye løsninger sikres, at data ikke kan misbruges. Gennem konkrete anbefalinger til erhvervs- og vækstministeren og erhvervslivet får rådet således til opgave at bidrage til at højne IT-sikkerheden i virksomhederne.

Rådet skal bestå af repræsentanter fra bl.a. IT-erhvervene, brancheorganisationer, sikkerhedsekspertes, Dansk Standard og relevante offentlige myndigheder. Rådet sekretariatsbetjenes af Erhvervsstyrelsen i tæt samarbejde med relevante brancheorganisationer og myndigheder, herunder Center for Cybersikkerhed og Digitaliseringsstyrelsen.

Der afsættes 2 mio. kr. i 2015 til etablering af Virksomhedsrådet for IT-sikkerhed, herunder til analyser samt information, videnspredning og best practice eksempler.

3.2 Sikkerhedstjek skal styrke IT-sikkerheden i danske virksomheder

Utilstrækkelig IT-sikkerhed og beskyttelse af følsomme data udgør et stigende problem i virksomhederne. Kun få virksomheder regner risikoen for at blive ramt af IT-kriminalitet for stor, mens andelen af ramte virksomheder er langt større.

Der etableres et risikobaseret sikkerhedstjek, som skal fremme virksomhedernes arbejde med IT-sikkerhed. Tjekket skal understøtte, at virksomhederne lever op til bestemte IT-sikkerhedsparametre og derigennem øge fokus på arbejdet med sikkerhed og databeskyttelse særligt i de små og mellemstore virksomheder. På denne måde kan virksomhederne opnå et IT-sikkerhedsmærkat, som kan anvendes i markedsføring mv. Udarbejdelsen af tjekket skal bygge på eksisterende, internationale standarder om informationssikkerhed.

Udvikling af sikkerhedstjekket forankres i Erhvervs- og Vækstministeriet, men skal ske med inddragelse af Virksomhedsrådet for IT-sikkerhed (initiativ 3.1), relevante virksomheder og organisationer (fx IT-erhvervet, revisions- og forsikringsbranchen) og myndigheder. Tjekket supplerer den indsats, som sker i Datatilsynet, der fører tilsyn med virksomheders og myndigheders behandling af personoplysninger.

Der afsættes 2,5 mio. kr. i 2015 til udvikling og udbredelse af IT-sikkerhedstjek og -mærke.

3.3 Lancering af privacy-kompas, der fremmer databeskyttelsen i danske virksomheder

Et stigende antal sager om læk og misbrug af persondata har medført, at forbrugerne er stadig mere opmærksomme på, at deres data beskyttes og håndteres ansvarligt af virksomheder. Samtidig er brugen af persondata stigende i virksomheders forretningsudvikling, og en ny strammere datalovgivning er på vej fra EU.

Danmark kan gå forrest med en indsats for ansvarlig dataudnyttelse, som er til fordel for både forbrugere og virksomheder. Danske virksomheder kan udnytte det voksende marked for nye forretningsmodeller, hvor ansvarlig dataudnyttelse bliver et konkurrence- og vækstparameter. Samtidig efterspørger virksomhederne vejledning til at navigere i eksisterende rammer for databeskyttelse.

Der lanceres derfor et online privacy-kompas med værktøjer og information om de lovgivningsmæssige rammer og god praksis inden for beskyttelse af persondata. Kompasset vil være frivilligt for virksomhederne at anvende. Værktøjet skal kunne generere en erklæring/code of conduct inden for privacy og forbrugerrelateret datasikkerhed, så virksomhederne som minimum efterlever lovgivningen og kan bruge erklæringen i deres kommunikation med deres brugere. Med værktøjet følger også en såkaldt "Konsekvensvurdering for privatlivet" (Privacy impact assesment), hvor virksomhederne løbende kan få identificeret, vurderet og reduceret risici for privatlivskrænkelser. Initiativet er inspireret af de gode erfaringer med det såkaldte CSR-kompas,

hvor virksomhederne interaktivt kan få hjælp til at efterleve internationale retningslinjer for virksomheders samfundsansvar i leverandørkæden.

Initiativet vil blive udført i tæt samspil med erhvervs- og forbrugerorganisationer.

Der afsættes 2,5 mio. kr. i 2015 til udvikling af privacy-kompas til fremme af danske virksomheders databeskyttelse.

4. Fremme af digitale kompetencer og læremidler

Danske virksomheder har behov for adgang til de relevante digitale kompetencer for at kunne udnytte mulighederne i IT og data. Der er derfor behov for at styrke uddannelsesinstitutionernes viden om nuværende og fremtidige digitale kompetencebehov i erhvervslivet for at sikre en bedre sammenhæng til virksomhedernes efterspørgsel.

Markedet for digitale læremidler er i et vist omfang præget af, at de digitale muligheder fra fx computerspil ikke udnyttes i tilstrækkelig grad til at skabe innovative spil, der dels indeholder et betydeligt læringsmæssigt perspektiv, dels kan eksporteres til et globalt marked i vækst. Der er derfor behov for at sætte yderligere gang i markedet for innovative digitale læremidler.

4.1 Kortlægning af virksomheders behov for digitale kompetencer

Adgangen til kvalificerede og relevante digitale kompetencer er afgørende for vækstmulighederne i danske virksomheder. Det gælder både adgangen til specialiserede IT-kompetencer hos fx IT-udviklere og dataanalytikere og til medarbejdere, der besidder grundlæggende digitale kompetencer.

Imidlertid viser en analyse, at 26 pct. af virksomheder i de digitale erhverv har en eller flere IT-stillinger, som de ikke kan få besat med de rette kompetencer. Dertil kommer, at 39 pct. af virksomheder fra det brede erhvervsliv angiver, at manglende IT-brugerkompetencer blandt medarbejdere er en væsentlig barriere for øget digitalisering.

Samtidig med at virksomhederne har svært ved at finde de rette digitale kompetencer, og efterspørgslen efter IT-kompetencer er høj, er ledigheden blandt nyuddannede fra en række IT-uddannelser steget markant de senere år. Noget tyder på, at der er et mismatch mellem de kompetencer, som de IT-uddannede opnår i løbet af studiet, og de kompetencer, som erhvervslivet efterspørger.

For at sikre en bedre sammenhæng mellem uddannelserne og arbejdsmarkedet kortlægges virksomheders behov for digitale kompetencer for at imødekomme virksomhedernes nuværende og fremtidige behov for kvalificeret arbejdskraft.

Kortlægningen af virksomhedernes behov for digitale kompetencer skal skabe øget viden om dansk erhvervslivs nuværende og fremtidige behov for arbejdskraft med digitale kompetencer, herunder særligt efter specialiserede IT-kompetencer. Herudover skal kortlægningen vurdere matchet mellem udbud og efterspørgsel efter digitale kompetencer på tværs af de forskellige IT-uddannelsesområder.

Der afsættes 1 mio. kr. i 2015 til en kortlægning af virksomhedernes behov for digitale kompetencer.

4.2 Virksomhedsrettet pulje til udvikling af innovative digitale læremidler

Markedet for digitale læremidler er i hastig global vækst, hvilket giver nye muligheder for dansk erhvervsliv.

Brugen af digitale læremidler kan bidrage til at øge både det digitale kompetenceniveau og generelle kompetencer hos elever og studerende. Der er dog behov for at udvikle læremidler, der kombinerer de digitale muligheder med et stærkt læringsmæssigt perspektiv på nye og innovative måder fx gennem inddragelse af kompetencer fra spilindustrien.

For at sætte yderligere skub i markedet for udvikling af innovative digitale læremidler tilføres ansvarlig udviklingskapital til området. Det sker via en virksomhedsrettet udviklingspulje på 40 mio. kr.

Finansieringen på 40 mio. kr. kommer fra puljen på 500 mio. kr. afsat til IT i folkeskolen og er forhandlet på plads med KL i forbindelse med aftale om kommunernes økonomi fra juni 2014.